

РЕШЕНИЕ

№ 1133

гр. Варна, 12.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, V СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Галина Чавдарова

Членове: Радостин Г. Петров
Ралица Ц. Райкова

при участието на секретаря Жасмина Ив. Райкова
като разгледа докладваното от Галина Чавдарова Въззивно гражданско дело № 20233100501607 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по постъпила въззивна жалба, подадена от ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление гр.София, р-н Изгрев, ж.к.Дианабад, бул.Г.М.Димитров №1, действащо чрез адв.Б.М., срещу решение №1774/19.05.23г., постановено по гр.д.№14813/22г. на ВРС, с което е осъдено ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве АД да заплати на Е. Н. П. на основание чл.432 КЗ, сумата от 648,60лв., представляваща застрахователно обезщетение за нанесени имуществени вреди на л.а.*****, модел *****, рег.№*****, изразяващи се в увреждане на задна броня, калник заден ляв, задна дясна врата, корпус дясно огледало, вследствие на виновно причинено от Д. С. Х., като водач на л.а.*****, модел СЗ с рег. №*****, при ПТП, настъпило на 01.08.2022г. в гр.Варна, местност „Паша Дерее“, чиято отговорност е застрахована при ответника с договор за застраховка „Гражданска отговорност“ по застрахователна полица №BG/30/122000964461, валидна към датата на произшествието, а именно от 01.04.2022г. до 01.04.2023г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 09.11.2022г. до окончателното заплащане на сумата.

В жалбата са наведени оплаквания за неправилност и необоснованост на решението и постановяването му в противоречие с материалния закон. Излага, че застрахователят е оспорил ПТП-то да е настъпило по начина, описан в исковата молба, както и е твърдял, че двустранният протокол за ПТП не отразявал действително настъпилите

обстоятелства, като съдът неправилно презюмирал механизма на настъпване на събитието, измествайки доказ.тежест. Оспорва извода на ВРС за неоснователност на възражението по чл.51, ал.2 ЗЗД, като счита, че съдът не е отчетел обстоятелството, че ПТП не е реализирано на регламентиран и отворен за обществено ползване път. Сочи, че в района нямало изградени пътища и в процесния участък не било предвидено движение на автомобили, като оспорва извода на съда за законосъобразно паркиране съгласно чл.94, ал.2 ЗДвП. Излага, че местност Паша дере е защитена територия, който факт бил общоизвестен и не следвало да бъде доказван. Счита, че водачът е допринесъл за настъпването на ПТП като се е движел в горски масив и е паркирал непосредствено до остър завой, преди стръмен участък, между дърветата. Излага, че застраховката ГО няма покритие извън местата, разрешени за движение на автомобили. Оспорва извода на съда при определяне на средна пазарна стойност за ремонт на автомобила. Моли да бъде отменено решението и да бъде отхвърлен иска, в евентуалност да бъде намалено обезщетението.

В срока по чл.263 ГПК за отговор на така депозираната въззивна жалба от въззиваемата страна Е. Н. П., действащ чрез адв.А.Х., е постъпил отговор, с който счита решението за правилно и моли жалбата да бъде оставена без уважение.

За да се произнесе по спора Варненски Окръжен съд съобрази следното:

Производството пред ВРС е образувано по предявен от Е. Н. П. срещу ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве АД иск с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ за осъждане на ответника да заплати сумата от 648,60лв /с оглед извършено в с.з. изменение на иска по чл.214, ал.1 ГПК/, представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди на л.а. ***** с рег.№*****, в резултат на настъпило на 01.08.2022г. ПТП, ведно със законната лихва, считано от датата на исковата молба до окончателното изплащане на задължението.

В исковата молба се твърди, че на 01.08.2022г., в гр.Варна, мест.Паша дере, паркирал автомобила си л.а. ***** с рег.№***** на място-паркинг, пригодено за паркиране на автомобили. Друг автомобил ***** СЗ с рег.№*****, опитвайки се да паркира на паркинга не успял да спре навреме и го блъснал странично и отзад, като изместил автомобила между две дървета, което допълнително наранили детайли по него. Излага, че за ПТП бил съставен двустранен констативен протокол за ПТП, в който като виновен е посочен водача на л.а. ***** Сочи, че последният автомобил бил застрахован по застраховка ГО при отв.дружество, действаща към датата на ПТП. Излага, че на 02.08.22г. уведомил застрахователя, който съставил опис на щетите, в който посочил като увредени детайли задна броня, калник заден ляв, задна дясна врата, корпус дясно огледало. Сочи, че на 08.08.22г. застрахователят му заплатил обезщетение в размер на 222,05лв, а след подадена жалба до застрахователя, последният му доплатил сумата от 112,35лв. Счита, че сумата, необходима за възстановяване на автомобила възлиза на 1920лв, като предвид извършените плащания дължима била сумата от 1585,60лв.

В отговор на исковата молба ответникът ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве АД оспорва иска по основание и

размер. Не оспорва факта на наличието на застр.правоотношение. Оспорва двустранния протокол, считайки твърденията на ищеца за несъответни на действителното положение при реализиране на ПТП. Счита, че са налице обстоятелства, изключващи вината на водача. Твърди, че при изчисляване на обезщетението са съобразени всички законови разпоредби, както и характера на вредите и възрастта на автомобила. В евентуалност оспорва размерът като завишен, и счита, че с изплатената сума е извършен ремонт на автомобила. Твърди съпричиняване от страна на ищеца, тъй като същият нарушил чл.15,ал.7 от ЗДВП като паркирал на забранено място. Оспорва иска за лихва.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства и като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбата и отговора, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.259, ал.2 от ГПК, от надлежно легитимирана страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата. В рамките на тази проверка настоящият състав намира предявеният иск с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ за процесуално допустим, поради което и дължи произнасяне по същество на спора.

Първият спорен въпрос между страните е налице ли е настъпило увреждане, причинено от виновно и противоправно деяние от страна на застрахования, респ. настъпило ли е застрахователно събитие, от което да възниква отговорността на застрахователя за обезщетяване на претърпените от ищеца вреди.

По делото е представен препис от двустранен констативен протокол за ПТП, в който е отразено, че на 01.08.2022г. около 17ч. на плаж Паша дере е настъпило ПТП между л.а.***** СЗ, рег.№*****, и л.а.***** *****, рег.№*****. Отразени са и видимите щети по всеки автомобил както следва – за л.а. *****– ожулване броня и за л.а.***** – отразено е наличие на видими щети. Изрично в протокола е отразен като виновен водачът на л.а.*****. Този протокол не е оспорен по делото относно неговата автентичност.

Във връзка с изясняване на механизма на ПТП са ангажирани както гласни доказателства, така и е допусната САТЕ. От показанията на св.Д.Х. се установява, че при движение по пътя към плаж Паша дере, същият, управлявайки л.а. ***** СЗ рег. №*****, не успял да вземе завоя, излязъл от пътя и ударил паркиран извън пътя л.а.*****, като при удара последният се изместил и застанал между дървета. В своите показания св.З.Стоянова сочи, че отишли на плаж в Паша дере, като съпругът ѝ спрял колата извън пътя, в дясно, пред дърветата, като преди да слязат усетили удар, при което колата се изместила напред и влязла между две дървета. Показанията на тези свидетели се кредитират изцяло от съда, докоето са взаимно непротиворечиви, отразяващи техни лични и непосредствени впечатления, и съответстват на събраните по делото писм.доказателства.

От своя страна, вещото лице, съпоставяйки уврежданията на автомобилите, описани в описа на застрахователя, както и видимите такива при извършен оглед, дава заключение, че механизмът на ПТП е възможно да е осъществен по начина, посочен в исковата молба, а именно, че при движение на л.а.***** СЗ по черен път, по посока плаж на Паша дере, при остър завой изпуска управлението и удря паркиран вдясно на пътя л.а.*****, който се придвижва напред между намиращи се там дървета, при което последният автомобил понася щети при задната броня и в лява и дясна страна от дърветата. Съдът не намира основание да не кредитира това заключение на вещото лице, доколкото последното е формирало изводите си именно на описаните от застрахователя щети по автомобила, извършен от него оглед, както и при съобразяване на събраните по делото гласни и писмени доказателства. Ответникът по делото не е ангажирал каквито и да е доказателства, които да опровергават така установените факти.

Съгласно §6, т.1 от ДР на ЗДвП "път" е всяка земна площ или съоръжение, предназначени или обикновено използвани за движение на пътни превозни средства или на пешеходци. Съобразно това законодателно разрешение следва да се приеме, че черният път, намиращ се между асфалтовия път и плаж Паша дере, по който се е движел л.а.***** СЗ, попада в приложното поле на ЗДвП, поради което и водачът на автомобилът е бил длъжен при управлението му да съблюдава спазването на правилата по ЗДвП и ППЗДвП. Съобразявайки възприетия от съда механизъм на ПТП, установен както от вещото лице, така и от показанията на разпитаните свидетели, може да се изведе извода, че водачът на л.а.***** СЗ е нарушил нормата на чл.20, ал.1 и ал.2 ЗДвП, поради което и е налице вина на същият за настъпването на ПТП.

Предвид така изложеното възс.съд намира за установено осъществяването на вс.елементи от фактическия състав на чл.45 ЗЗД по отношение на лицето, ползващо се от клаузите на застраховка "ГО" /деликвента/, а именно извършено от същото виновно противоправно деяние, причинна връзка между деянието и вредоносния резултат. Съгласно разпоредбата на чл.45, ал.2 ЗЗД вината се предполага до доказване на противното, като в случая така установената от закона презумпция не бе оборена от отв.страна. Следователно налице е основанието на чл.45 ЗЗД, за да се ангажира гражданската отговорност на деликвента за причинените от него вреди на ищеца, поради което и предявеният иск спрямо ответника-застраховател се явява доказан по основание.

По отношение на възражението на въззивника за липсата на застр.покрытие, съдът съобрази, че последният в срока за отговор по чл. 131 от ГПК не е направил такова възражение. Предявяването на това възражение едва с въззивната жалба е недопустимо поради настъпила по силата на чл.133 от ГПК преклузия. Разглеждането му за първи път от въззивния съд би накърнило основни начала на гражданския процес – чл. 6, ал.2, чл. 7 - чл. 10 от ГПК, което е недопустимо.

Следващият спорен момент, въведен с въззивната жалба, касае начина на обезщетяване на причинените щети, съответно размерът на дължимото обезщетение за причинени имуществени вреди. Безспорно по делото се установява, че в резултат на ПТП са

причинени вреди по автомобила, изразяващи се в увреждане на задна броня, заден калник, задна врата и дясно огледало корпус. Съгласно чл.493, ал.1 КЗ застрахователят по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" отговаря за вредите, причинени на чуждо имущество, като обезщетението не може да надвишава действителната стойност на причинената вреда /чл.499, ал.2 КЗ/. Действителната стойност на вредата по смисъла на цитираната законова разпоредба е пазарната стойност, достатъчна към момента на увреждането за закупуването на имущество от същия вид, респ. пазарната стойност на ремонта за отстраняване на настъпилата вреда.

Видно от допуснатата пред ВРС САТЕ е определена цена за труд на база проверени от вещото лице официални и неофициални сервиси в размер на 50лв., получена като средно аритметично на сбора от цените, предлагани от двата вида сервиси, като съобразно нея е даден вариант на заключението за обща стойност на ремонтните дейности за възстановяване на процесния автомобил в размер на 983лв. Неоснователни са оплакванията в жалбата за неправилност на решението касателно приетата от ВРС средна пазарна цена на труд. Видно от обясненията на вещото лице, дадени в с.з., същото е определило средната цена на труд, възприемайки стойност както на сервиси, несертифицирани по ISO, така и на такива, сертифицирани по ISO. Съдът намира, че следва да се възприеме заключението на вещото лице именно в тази му част, доколкото то в по-пълна степен отразява пазарните аналози. Съдът отчита, че ремонтът може да бъде извършен както в сертифициран за качество ISO сервиз, така и в такъв, който няма сертификат, поради което и като разходи за труд и материали за ремонта, подлежащи на възстановяване, следва да се вземе средната пазарна цена (при отчитане на оферти както на сертифицирани, така и на сервиси без европейски сертификат за качество), която определена съобразно заключението на вещото лице възлиза на 983лв. / при работен час 50лв/. Ето защо съдът намира за правилен извода на ВРС, че с оглед даденото от вещото лице заключение общата стойност на разходите за труд и материали за ремонта, подлежащи на възстановяване, възлиза на 983лв. Приспадайки заплатената от застрахователя сума от 334,40лв, дължимото обезщетение възлиза на 648,60лв.

Във въззивната жалба е релевирано и оплакване за неправилност на извода на ВРС за неоснователност на възражението по чл.51, ал.2 ЗЗД.

Възражението, че ПТП е настъпило в защитена местност не е въведено своевременно в процеса в срока за отговор по чл. 131 от ГПК, поради което и се явява недопустимо поради настъпила по силата на чл.133 от ГПК преклузия. Дори и да би било допустимо, то същото се явява недоказано, доколкото липсват доказателства за наличието на забрана за движение, респ. паркиране на автомобили в района на процесното ПТП.

Неоснователно е и твърдението, че ищецът е нарушил чл.15, ал.7 от ЗДвП като паркирал на забранено място. Действително в случая така посочената разпоредба не намира приложение, но доколкото по делото се установи, че ПТП е настъпило извън населено място, то приложима се явява нормата на чл.94, ал.2 от ЗДвП, съгласно която „за паркиране извън населените места пътните превозни средства се спират извън платното за движение.

Паркирането на платното за движение е забранено“. От събраните по делото свидетелски показания безспорно се установява, че ищецът е паркирал автомобила извън двупосочния път в дясно, пред дърветата, което е в съответствие с горепосочената норма. Обстоятелството, че участъкът бил стръмен, имало остър завой и дървета, не е достатъчно да обоснове извод за съпричиняване на вредоносния резултат. За да се формира извод за наличието на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия, съотв. за степента на това съпричиняване, то следва да се отчете не само факта на извършено от страна на пострадалия нарушение на правилата за движение по пътищата, но и дали тези нарушения са в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, т.е. последният да е тяхно следствие. В този смисъл следва да се прецени доколко действията на пострадалия са допринесли за вредоносния резултат и въз основа на това да определи обективния му принос. В случая, съобразявайки и механизма на настъпването на ПТП, не може да се изведе извода, че като е паркирал извън пътя, в съответствие с чл.94, ал.2 от ЗДвП, ищецът е способствал за вредоносния резултат като е създал условия или е улеснил неговото настъпване. Доказателства, които да установяват тази причинно – следствена връзка не са събрани по делото. При отсъствие на категорични доказателства за причинно - следствена връзка между поведението на пострадалия по време на реализиране на произшествието и настъпилия вредоносен резултат обезщетението не подлежи на редуциране и се дължи в пълния размер, определен съобразно принципа за справедливост по чл. 52 ЗЗД / в този смисъл Решение №98 от 24.06.2013 г. на ВКС по т. д. № 596/2012 г./. Ето защо и като съобрази изложените по-горе данни съдът намира, че релевираното от ответната страна възражение за съпричиняване от страна на пострадалия се явява неоснователно.

Като е стигнал до същите правни изводи ВРС е постановил правилно и законосъобразно решение, поради което същото следва да бъде потвърдено изцяло.

Предвид изхода на спора и направеното своевременно искане за присъждане на разноски в полза на възз.страна следва да бъдат присъдени направените по делото разноски за въззивната инстанция, възлизащи на 400лв-адв.хonorар.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №1774/19.05.2023г., постановено по гр.д.№ 14813/2022г. по описа на Варненски районен съд.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление гр.София, бул.Г.М.Димитров №1, **ДА ЗАПЛАТИ** на Е. Н. П., ЕГН *****, с адрес *****, сумата от 400лв, представляваща сторени съдебно-деловодни разноски за въззивно производство, на основание чл.78, ал.1 ГПК.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на касационно обжалване съгл. чл.280, ал.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____